

Nr 4

November 2009

Årgång 60

Värmlandsföreningen i Stockholm

Redaktören har ordet

Höstmötet avslutades med nävgröt och fläsk. Fläsket hade Helmi stekt hemma i sitt kök. Efteråt kunde hon åka skridskor på golvet, berättade Stig.

Skrädmjölet var från Stöpafor's kvarn och gröten tillagades i stugan på sedvanligt sätt. Mjöl'nare på Stöpafor's är Lennart Svahn som nu också är näst bäst i världen på att koka gröt, berättar Värmlands Folkblad. Under helgen (10-11 oktober) arrangerades grötkoknings-VM i skotska Carrbridge. Här nådde Svahn en andraplats i specialklassen.

-Fantastiskt roligt, säger han när VF får kontakt med honom i Skottland på söndagskvällen.

Till vardags driver Lennart Svahn Stöpafor's kvarn där man tillverkar skrädmjöl.

Därför föll det sig naturligt att tävla med en skrädmjöl'sgröt i VM, det vill säga nävgröt eller motti som det benämns i Värmland.

-Jag tävlade i specialklassen med deltagare från Skottland, England, Kanada och USA, säger Lennart Svahn.

Segern i klassen och The Golden Spurtle gick till USA och delstaten Oregon.

Men det värmländska bidraget var en hårsmån från segern.

-Enligt juryn var det mycket nära, berättar Svahn.

Segraren bjöd på en gröt med både choklad och frukt.

Svahns nävgröt föll dock många i smaken och fick mycket beröm. Rätten serverade han på traditionellt vis med stekt fläsk och lingonsylt.

Efter silverplatsen har Lennart Svahn fått "blodad tand" och säger att han tänker delta i grötkoknings-VM flera gånger. Men först siktar han på att bli bäst i Norden.

-Tanken är att vi ska arrangera NM i grötkokning i Stöpafor's i början av augusti nästa år, berättar Svahn

Sven Olof Quist

Vi från Värmland

Ordförande:

Stig Nordfeldt

Tel 08 – 640 98 27; 070-67 52 539

Vice ordförande:

Gunnar Brickner

Tel. 08 – 669 73 05

Sekreterare:

Helmy Friberg

Tel 08 – 36 60 22; 070-78 97 433

Kassör:

Barbro Branting

Tel 08 – 86 31 35; 070-22 19 781

Stug- och festkommitté:

Barbro Branting 08-86 31 35

Gunnar Brickner 08-669 73 05

Veikko Enehage 0733-49 640

Helmy Friberg 08-36 60 22

Stig Nordfeldt 08-640 98 27

Gudrun Odelius 08-37 85 53

Dagny Palm 08-86 43 58

Erling Sundström 073-971 1192

Ingrid Thorén 08-37 08 64

Föreningens adress:

Stig Nordfeldt

Åsögatan 198 4 tr

116 32 Stockholm

www.varmlandsforeningen.se

Föreningens plusgiro:

15 80 11-7

Årsavgift:

2009 2010

Huvudmedlem 200:- 200:-

Familjemedlem 100:- 100:-

Ansvarig utgivare för

"Vi från Värmland":

Stig Nordfeldt

Material till tidningen kan lämnas via E-post s.o.quist@telia.com eller med post Svartbäckens By 217, 136 59 Vendelsö. Manusstopp: Nr 1 är den 28 februari.

Det är ju alltid litet vemodigt när man kommer fram till slutet av sommaren och joursöndagarna är över för året. Vi har ju inte haft verksamhet vid Stugan alla söndagar i sommar och vädret har varit både si och så. Bäst väder var det i augusti och september.

I samband med denna söndag hade vi också höstens föreningsmöte och det mötte upp 32 personer. Ganska bra, tycker jag, eftersom det inte är alldeles enkelt att komma till Stugan utan bil.

Efter mötesförhandlingarna, som klarades av utan några problem, var det dags för att äta något och umgås, vilket man ju inte kan göra under ett möte. Och vad bjöds det på? Jo, ett av årets höjdpunkter: Nävgröt med fläsk, lingon, flott och svagdricka! Samt kaffe och kaka.

Som vanligt var det våra flinka flickor som ordnat allt. Helmy Friberg hade stekt allt fläsk hemma i köket, Dagny Palm stampade gröten och hon hade också jagat efter svagdrickan, som inte är så lätt att inhandla i butikerna. Gudrun Odelius och Dagny stod i köket och värmdde upp allt fläsk så att det blev aptitligt att äta. Ingrid Thorén var både i köket och vid serveringen.

Förresten var det varmt och gott i köket med eld i spisen som nu kan användas efter det att skorstenen blivit reparerad.

På så vis gick hela eftermiddagen och när skymningen började falla bröt alla upp för denna dag.

När händer det något i Stugan nästa gång? Ja se efter på sista sidan av tidningen. Väl mött då.

Wiola Larsson

Omslagsbilden

visar Lucian år 2007 som var Sofia Odelius-Regnell. I svartvitt syns kanske inte stearinet som runnit på kinden. Säkert mycket smärtsamt när de skedde, men vill man vara fin får man lida pin.

Häromkvällen var det några entusiaster som träffades på Restaurang Louis i Söderhallarna för att höra äkta jazz av gammalt märke. Även musikerna är entusiaster, eftersom de verkar vara bara pensionärer, men vilken spelglädje de har.

Vi brukar träffas en stund innan musiken börjar för vi vill hinna beställa något att äta och prata måste vi ju också. Det är inte så lätt att höra vad någon säger under konserten. Då blir det mest teckenspråk.

En och annan dans kan det också bli. Men meningen med dessa jazzkvällar är ju att vi på ett enkelt sätt träffas och har trevligt några timmar en kväll. Vi tackar Helmy Friberg som beställer bord och får fart på oss andra.

Wiola Larsson

Wålösund-en vågad historia

Döm om min förvåning när jag en sommardag 2008 tittade i Waxholmsbolagets turlista och läste följande notis:

Hundraårsjubilar: *Storholmen* har troget trafikerat linjen Ropsten-Tranholmen-Storholmen sedan början av 1950-talet, men inledde sin levnad som Wålösund i Kristinehamn, där hon gick turer till bryggorna i Varnums sundet och öarna i Kristinehamns skärgård.

När jag fortfarande som ung bodde i Kristinehamn reste jag ett flertal gånger under 30- och 40-talen med Wålösund. När jag senare träffat vänner från Kristinehamn har nästan alltid frågan om vad som hände med Wålösund kommit upp. Och det lustiga är att svaret på frågan bildligt talat legat framför mina ögon under dessa år som jag bott i Stockholm och rest med Waxholmsbolaget hundratals gånger.

Efter efterforskningar kan jag nu berätta vad som hände med Wålösund. Hon har en lång och brokig historia.

När hon trafikerade Kristinehamns skärgård var hon en vitmålad ångslup, tillverkad år 1908 på ett skeppsvarv i Värmland och levererad till Kristinehamns Ångslups AB. Hon blev kvar i Kristinehamn till år 1943.

1943 såldes hon till Wallenius-rederierna som döpte henne till Hillersjönäs. Hon byggdes om på Djurgårdsvarvet till modern sjöbuss och sattes in i trafik på Mälaren.

1950 såldes hon till en redare i Stockholm som döpte henne till Hadar.

Köpeskillingen var 8.000 kronor. 1951 motoriserades hon och gick från att vara S/S till M/S.

1952 såldes hon till ett annat rederi i Stockholm och fick det nuvarande namnet Storholmen. Köpeskillingen var denna gång 15.000 kronor. Nu sattes hon i trafik på omväxlande Värtan och Drottningholmstraden.

1980 genomgick hon en ombyggnad och fick ny överbyggnad. 1984 såldes hon igen, nu för 242.000 kronor.

1994 såldes hon igen till den nuvarande ägaren. Hon heter fortfarande Storholmen och trafikerar Värtan.

2005, slutligen, försågs hon med nytt maskineri, en Scania dieselmotor.

År 2008 fyllde alltså Wålösund 100 år. Det firades, enligt skepparen, med pompa och ståt. Tyvärr missade jag jubileumsfärden. Men en vacker augustidag i år beslöt jag mig för att ta skadan igen och begav mig till avseglingsplatsen vid Ropsten. Men mitt i den nostalgiska yran blev första intrycket en besvikelse, detta var ju inte Wålösund såsom jag trodde mig komma ihåg henne. Då var hon ett vitmålat ångfartyg, nu en mönjefärgad sjöbuss.

Väl ombord kändes det i alla fall bättre. Inredningen, som säkert bytts många gånger, var tilltalande. Och kaptenen ombord var mycket tillmötesgående och berättade det han visste om fartygets historia. Och visst fick jag en härlig tur i en del av Stockholms vackra skärgård, som är nästan lika vacker som Kristinehamns. Gunnar Brickner

VARDE LJUS OCH DET BLEV LJUS – 104 STYCKEN

Så blev det åter dags att tänka på mysljusen. Det är inte helt enkelt att få till det vad det gäller ljusstöpning men det är i alla fall värt besväret att få fram de egna stöpta ljusen. Visserligen sa en av "medarbetarna" att detta är ju inget som vi måste göra. Det vore väl enklare att köpa ljusen i en affär. Men då har denne medarbetare missat något väsentligt. Helgen innan hade Erling och jag varit ute och monterat upp den fina ställningen som Sven Jansson tillverkat. Allt fanns på plats utom sänkena till ljusvekarna. Hur jag letade hittade jag dem inte. Då fick jag Veikko att på gubbdagis köpa nya muttrar.

Hur som haver, datum var bestämt till den 18 oktober. Jag var lite orolig för att det inte skulle komma några medstöpare, då vi hade haft städning på tomten dagen innan då det kom ett tiotal medlemmar. Men vi blev sex stycken ivriga hantverkare. Var och en skulle ha "neste" med sig och som vanligt tog man med lite extra så det kunde bjudas. Det fanns både smått och gott att äta och dricka och stämningen steg allt efter att ljusen blev tjockare och tjockare. Det diskuterades om kommande aktiviteter och flera lovande idéer dryftades.

En annan viktig "milstolpe" på årets agenda var att ta ner vimpeln från flaggstången. En viktig handling som noggrant redovisas i gästboken. Mycket nöjda med dagens arbete packade vi ihop våra grejor och begav oss hemåt. Kvar hängde de 104 ljusen i väntan på att bli nerskurna från sina stöpepinnar.

Stig Nordfeldt

Skillnaden

Lille Per skulle skriva uppsats och försökte i den förklara skillnaden mellan en kung och en president:
- En kung måste vara son till sin far, men det behöver inte en president.

Gunnar Hatt

Född i Charlottenberg, student i Arvika, prästvigd i Karlstad. Under hela sin prästtid (31 år) tjänstgjort i Karlskoga församling. Med boken "Humor – glitter över mörka vatten" delar han med sig av både egna och andras skrivande. En anekdot vill jag återge som exempel.

Gustaf Karlsson arbetade i 40 år på järnvägsstationen i Kil. Jobbet bestod framför allt i att gå omkring med en hammare med långt skaft och knacka (banke) på tågens vagnshjul. (för att se till, att dom var felfria) Så kom sista arbetsdagen. Kaffe och tårta – och tal av stinsen, som avslutade med att fråga om Karlsson hade något att säga. Karlsson reste sig – talade och sa: "Jo, det är en sak, jag har grunnat på. Den där bankinga – vad skulle den tjäna te?"

Blev du intresserad? Kolla i så fall med Stig som kanske har några överex.

Landshövdingen fick hackkorvspris

Landshövding Eva Eriksson har utsetts till Årets hackkorvsfrämjare av Sällskapet Hackkorvens vänner.

I motiveringen står att Eva Eriksson "genom sitt stora engagemang för lokala och kulturella företeelser låtit hackkorven komma fram i rampljuset vid länets internationella representationer".

Eva Eriksson skulle ha tagit emot priset under en ceremoni på Stora torget i Karlstad under den officiella och internationella hackkorvsdagen lördagen den 24 oktober. Eftersom hon var bortrest denna dag har hon tidigare fått motta priset.

Förbättring

-Sedan ni kom till vår församling har det blivit ett rent nöje att gå till kyrkan, pastorn.

-Jag tackar så mycket, det var roligt att höra.

-Ja, för nu är det alltid så gott om plats i bänkarna att man kan sitta var man vill.

Johan Kjellman

med familj kom till Glava 1858 som det blivande Glava Glasbruks första förvaltare.

Ingen kunde nu se att det var torparsonen från Wäring som flyttat till Glava. Nej det var brukspatronen Kjellman som måste få barnen i skolgång som passade hans status.

1842 års folkskolestadga hade medfört att skolor byggts vid Lenungshammar och Hillringsberg. En tredje skola byggdes i Semnebyn och den fjärde inhystes i ett rum i sockenstugan. Men den utbildning barnen där kunde få var alldeles för bristfällig. Bruksbarnen fick 1859 gå till Bråtarne där skola bedrevs i 6 veckor.

Prosten Godholm uppmanade Kjellman att följa hans exempel och skaffa hus i Arvika eller placera barnen i familjehem så att de kunde få sin skolutbildning där. Det var en idé som Kjellman anammade. Läroverket i Arvika hade två klasser 1859 rektor var J G S Borgström. Några år senare utökades skolan med ytterligare en klass.

Dottern Selma fick ta hand om sina bröder, det var ju dom som skulle ha utbildning. En baktanke med att få gossarna till Arvika var att de skapade kontakter med Arvikas nobless. Sådana kontakter var Kjellman beroende av.

På hösten 1858 hade han ordnat med det praktiska detaljerna och barnens skolgång kunde starta. Selmas uppgift var att sköta hushållet och kassahållningen. Ett brev till fadern, våren 1859, ger oss insyn i detaljerna och visar på de knappa förhållanden de fick leva under.

Arvika den 19 mars 1859

Goda Pappa!!!!

Mycken tack för det kärkomna bref som jag i dag från Pappa erhållit

Pappa må tro vi nu är ute och roar oss i onsdag vore vi bjudna till Patron E på Agneteberg och i Thursdags till Flodquist på ett födelsedagskalas äfven är jag genom Fröken Björkebäck bjuden till Philgrens och emedan jag ej känner någon af Herrskapet Philgrens är fröken anmodad att göra mig sällskap dit. Jag tror ej att flickorna Godholm fick rätt i sitt påstående att jag ej skulle komma att umgås i något hus och ehuru jag

ej sökt några bekantskaper så tror jag ändock att jag fått bland de bästa som Arvika har att erbjuda. Gossarna hafva mycket beröm både i och utom skolan. Så de är gerna sedda öfver allt och jag tror att det kan vara både dem och mig till nytta att umgås ibland bättre folk.

Man har nu hittat rätt på en gesäll som drunknade vid jul och ehuru han allaredan enkom skrivelse från Carlstad att han skulle öppnas för att se om han har Brännvin uti sig då han får hvila på Kyrkogården, i annat fall skall han begravas på Sägmon. Frans han blef Gudskelof hjälpt af pulverna så nu äro vi alla friska som Nötkärnor. Gossarna tacka mycket för sitt bref och efterkommer gerna att gå till både Hatt och Mössmakare.

Om Pappa hade råd att ge mig något pengar till en svart klädning så vore Pappa bra snäll den jag har är nu mycket trasig och dålig så jag tycker det är skamligt att gå bort mera med den. Några pengar till hushållet behöfver jag ej. Nu vet jag ej mer att skriva för denna gång utan..... deltar jag mig i Pappas hågkomst.....

bedja mycket hälsa alla, äfven jag förenar mig i denna bön och tecknar jag mig med aktring och tillgivenhet
Pappas dotter
Selma

Johan Kjellmans äldsta barn:

Julius	född 1837	Blev bokhållare
Selma Antonia	född 1841	Till N A
Axel Edvard	född 1844	Blev apotekare
Frans Reihold	född 1846	Blev professor
Johan Casper	född 1848	Blev byggmästare
Viktor Leopold	född 1850	Blev apotekare

Trots bristfällig skolgång tog Frans mogenhetsexamen i Karlstad vt 1866, blev hedersdoktor och professor i botanik i Uppsala. Deltog bl a i Nordenschölds expedition till Spetsbergen 1872-73, till Sibirien och Novajo Zemlja 1875 samt i stora Vegaexpeditionen 1878-80. Studierna gällde främst algfloran i haven. Frans son Hilding blev också professor och landshövding i Halland 1935-43 samt landshövding i Uppsala 1943-52.

Vi Gratulerar

90 år

Gunnar Larsson 30 januari
Marianne Törnsäter 8 mars

85 år

Matts Lindgren 19 mars

80 år

Inga Bratt 17 januari

75 år

Anita Magnusson 6 januari
Sven Olof Quist 22 februari

70 år

Anneliese Hård af Segerstad 10 jan
Veikko Enehage 3 mars

Föreningsaktuellt

Föreningens årsmöte avhålls den 27 februari 2010 klockan 16.00 i HSB-lokalen Ångermannagatan 180 i Vällingby.

Motioner till årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast den 31 december 2009.

Valberedning är Axel Larsson. Nominering till de olika posterna kan ske skriftligt eller muntligt till Axel.

Tack

Hjärtligt tack för vänlig uppvaktning på min högtidsdag.
Ulla Sandström

Städdag

Lördagen den 17 oktober var det städdag vid stugan. Tio beundransvärda medlemmar ställde upp. Tyvärr, vädret var väl inte det bästa och löven vägrade envist att lämna träden.

Wermlandskören

Ordförande Leila Sedvall

E-post lb.sedvall@gmail.com

WWW.hem.passagen.se/wermlandskoren/

Vår hemsida

Besök gärna vår hemsida

www.varmlandsforeningen.se

här kan du läsa mer om föreningen, kommande program och de senaste numren av tidningen "Vi från Värmland".

Ansvarig för hemsidan är Christer Hård af Segerstad telefon 796 97 99.

E-post christer@ugglan4.se

Vi från Värmland

Organ för
Värmlandsföreningen i Stockholm

Korvstoppning

Söndagen den 15 november klockan 11.00 i stugan

Luciafest

Söndagen den 13 december klockan 16.00
HSB-lokalen Ångermannagatan 180 Vällingby

Luciatåget blir en överraskning. Kalvstek med gräddsås och potatis, sallad. Kaffe och kaka. Medtag dricka.
Avgiften 150 kronor inbetalas till plusgiro 158011-7

Bindande anmälan till Barbro senast den 5 december.

Lilla Julafton

Julpynt i stugan den 20 december klockan 13.00
Anmälan till Stig senast den 14 december

Julgransskakning i stugan

Den 9 januari klockan 13.00
Anmälan till Stig senast den 14 december

Årsmöte

Lördagen den 27 februari klockan 16.00
HSB-lokalen Ångermannagatan 180 Vällingby
Inkocht regnbågslax, medtag dricka
Avgiften 150 kronor betalas till plusgiro 158011-7

Bindande anmälan till Barbro senast den 20 februari.